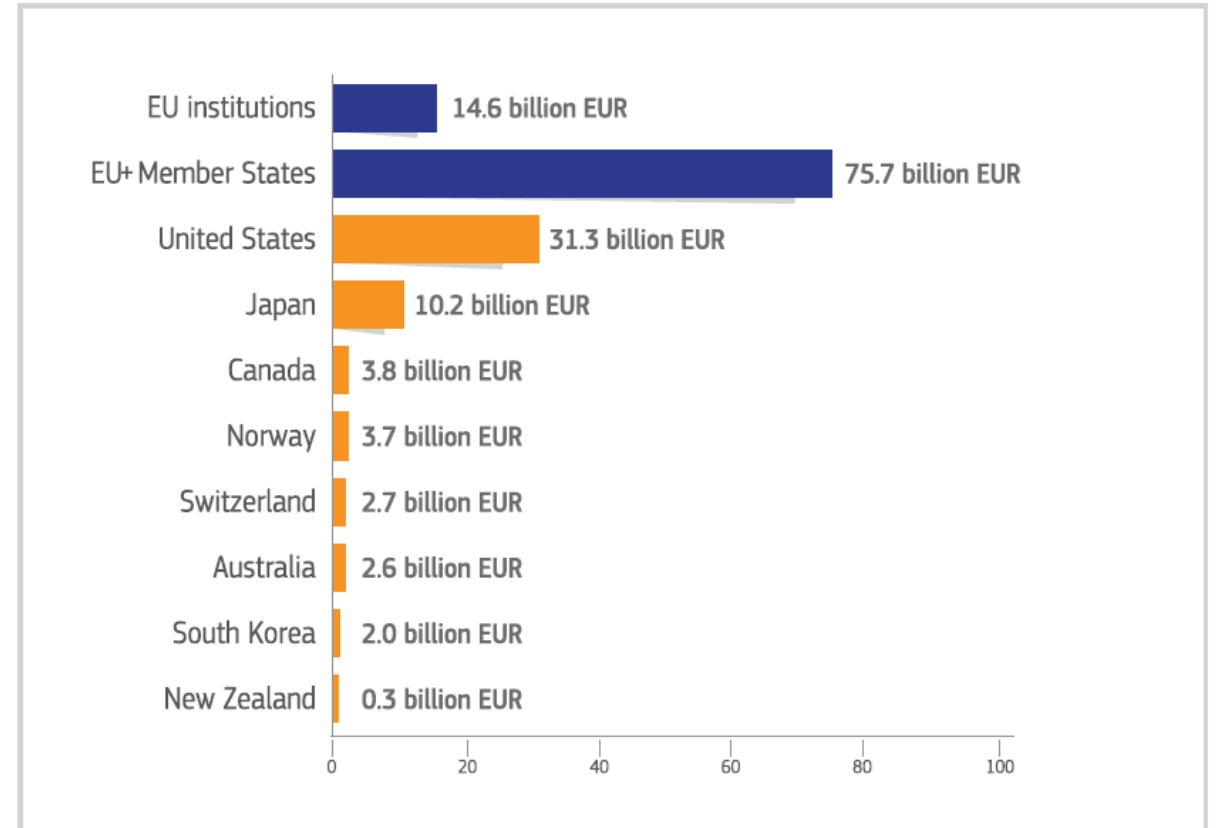

Úvod

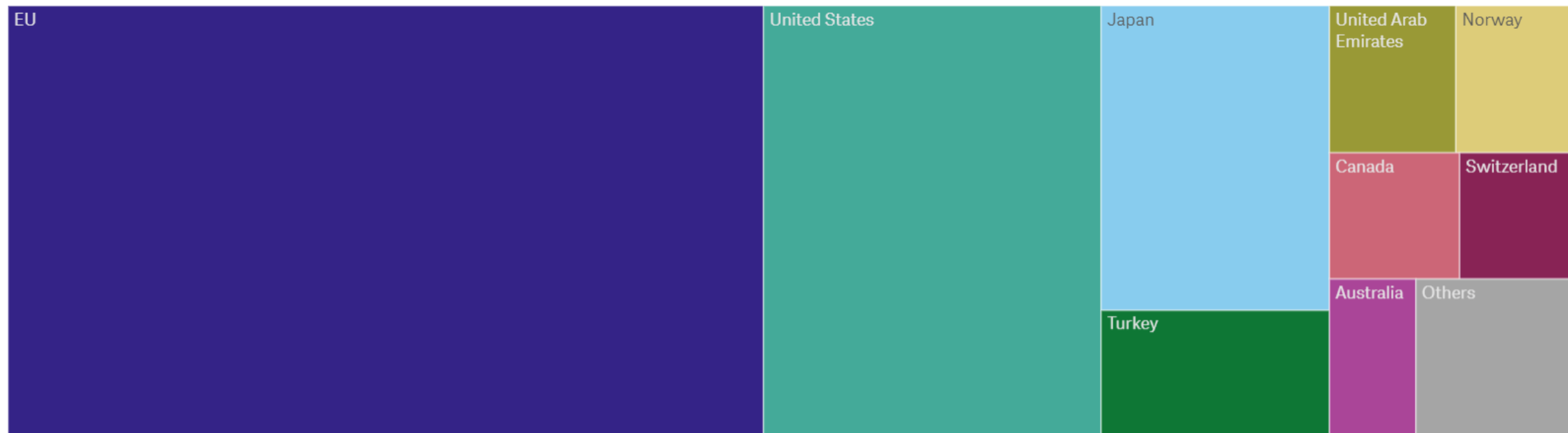
- EU + členské země jsou **největší poskytovatelé rozvojové pomoci na světě** (2014-2020: 82 mld. eur)
 - 55 % světových prostředků určených na rozvojovou pomoc.
 - Pětinu řídí Evropská komise, zbytek členské státy.
- Bilaterální + multilaterální aspekt

Source: OECD-DAC preliminary data published 9 April 2018.
Amounts converted from USD to EUR using the 2017 DAC exchange rate.

Úvod

Gross ODA Disbursements (EUR) in 2017 (Source: OECD)

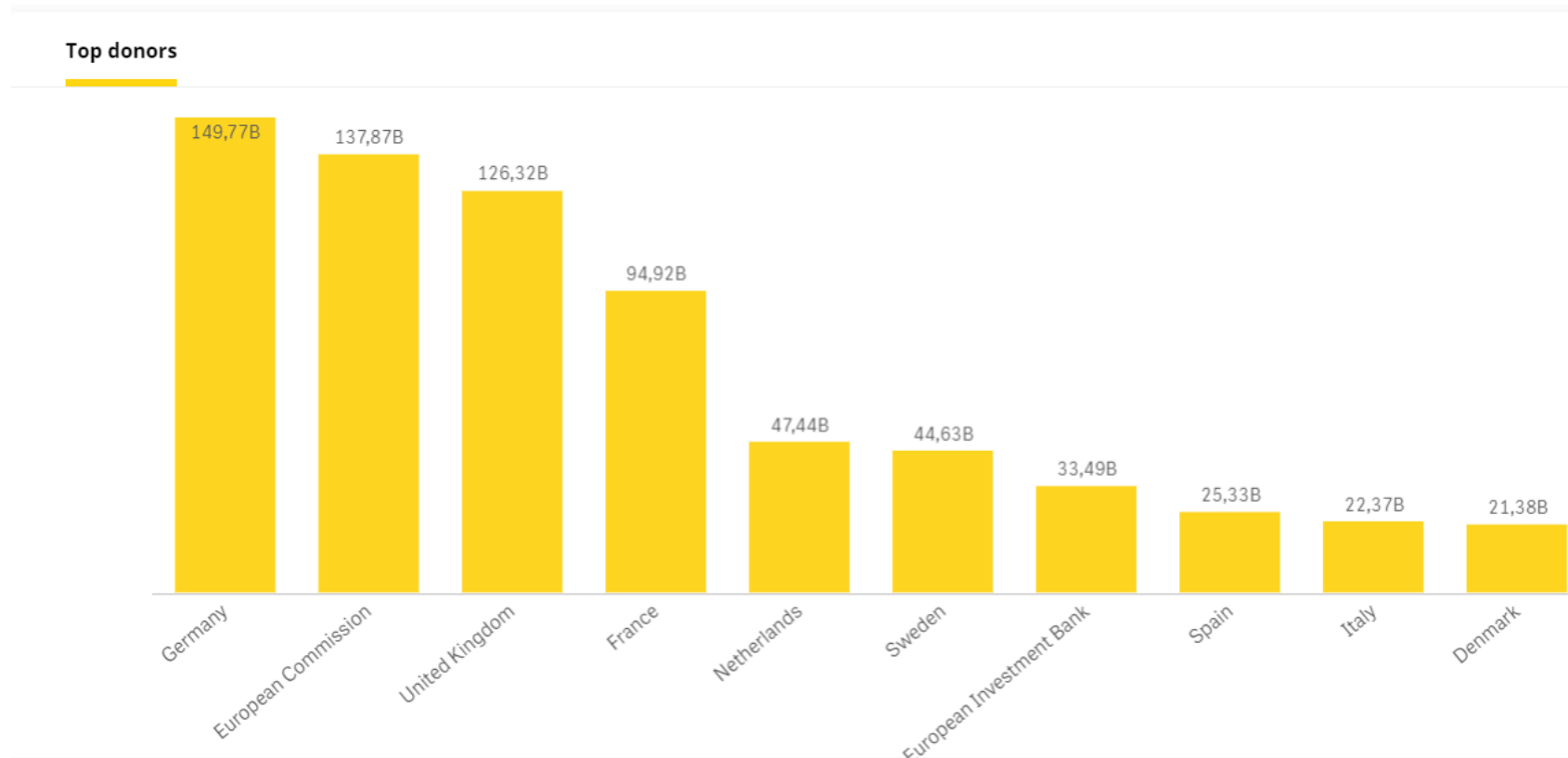
Úvod

Gross ODA Disbursements (EUR) in 2017 (Source: OECD)

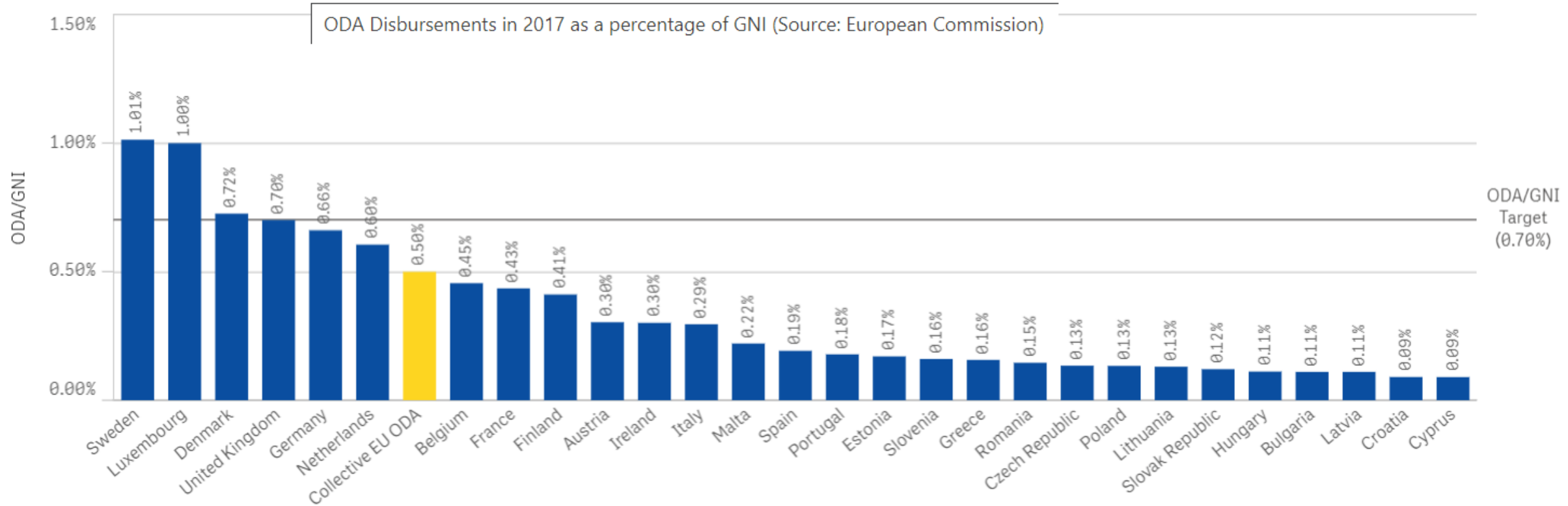
Úvod

Top donors 2007-2020

Úvod

ODA Disbursements in 2017 as a percentage of GNI (Source: European Commission)

Vývoj RP

Zopakujte si!

- **Proces dekolonizace** jako katalyzátor vývoje politiky
- 1963: **Smluvy z Youndé**
- **1975: Smlouvy z Lomé**
 - Principy dohod z Lomé byly:
 - nereciproční preference většiny exportů z AKP zemí do EHS
 - rovnost mezi partnery
 - právo každého státu určit si svou politiku
- Právní základ: **Maastrichtská smlouva**
- 2000 – EU se přidala k závazku OSN ohledně vymýcení chudoby do roku 2015 – tzv. osm rozvojových cílů tisíciletí,
2002 - Monterreyský konsensus

Vývoj RP

□ 2000 – dohoda z Cotonou

- Její platnost byla stanovena na 20 let a platnost finančního protokolu, upravujícího finanční otázky, na 5 let.
- Hlavními pilíři dohody jsou:
 - rozvojová spolupráce
 - hospodářská a obchodní spolupráce
 - politická dimenze

□ 2005 – **Evropský konsensus** ohledně rozvoje

Cíle RP

- **2005: Evropský konsenzus o rozvoji:** společný rámec cílů, hodnot a zásad, které Unie, všechny členské státy a Komise podporují a prosazují.
- V souladu s **Agendou pro udržitelný rozvoj 2030** úsilí o zmírnění chudoby.
- EU se přihlásila k plnění **Rozvojových cílů tisíciletí OSN.**

Principy RP

- **Koordinace:** spolupráce všech aktérů podílejících se na rozvojové politice.
- **Komplementarita:** rozvojová politika EU doplňuje politiky členských států.
- **Koherence** (nejkontroverznější): sladění ostatních politik EU s cíli rozvojové politiky.
 - Příklad: iniciativa Vše kromě zbraní (EBA): snaha o koherenci mezi obchodní a rozvojovou politikou EU.

Tyto zásady jsou také součástí významné Pařížské deklarace Výboru pro rozvoj (DAC) OECD o účinnosti pomoci z roku 2005

Institucionální struktura

□ **Evropská komise**

- Komisařka pro mezinárodní partnerství

□ **Rada EU**

- 2002: ukončena činnost Rady pro rozvoj jako svébytné formace.

→ od té doby projednávána na zasedáních Rady věnovaných obecným záležitostem a vnějším vztahům → od vstupu v platnost Lisabonské smlouvy Radou pro zahraniční věci

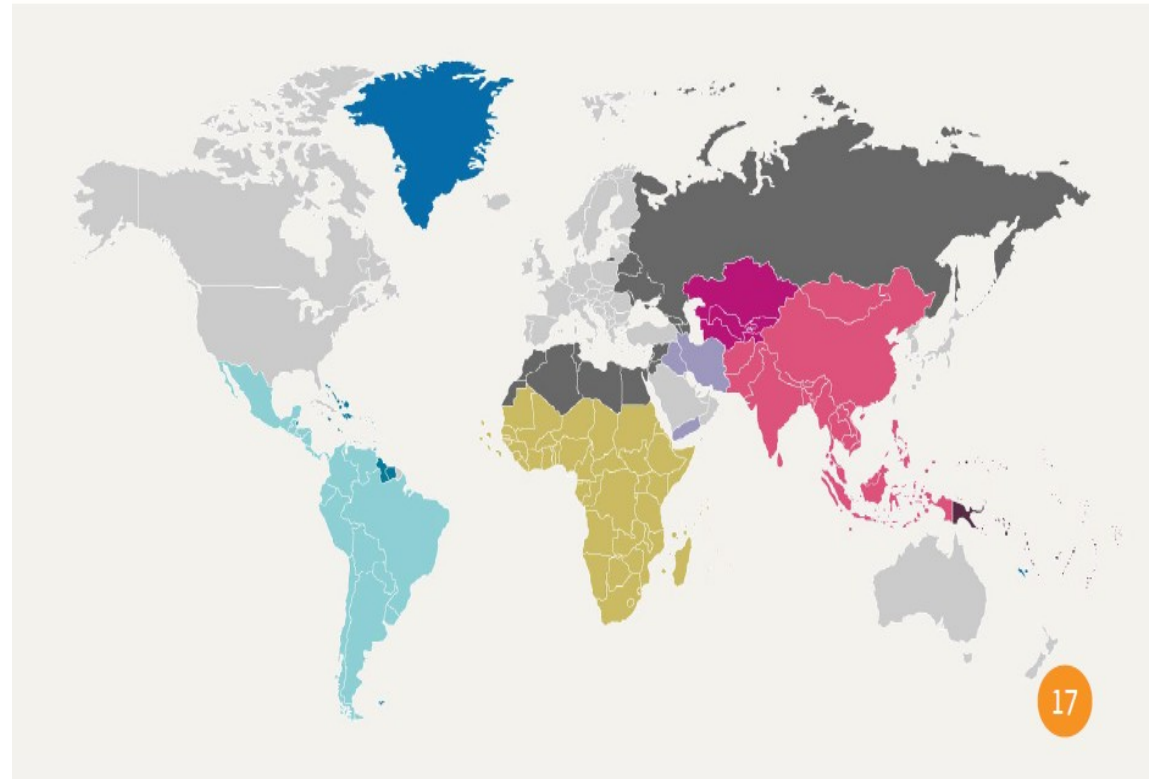
□ **Evropský parlament**

- **Evropská investiční banka** (poskytování zvýhodněných úvěrů rozvojovým zemím)

Teritoriální zaměření RP

- Spolupráce s AKP státy nejstarší
- Od počátku 70. let obchodní preference rozvojovým zemím v rámci tzv. **Všeobecného systému preferencí + spolupráce s asijskými státy.**
- Od 80. let intenzivnější spolupráce se zeměmi **Latinské Ameriky.**
- Diferenciace mezi relativně rozvinutějšími a chudšími státy.

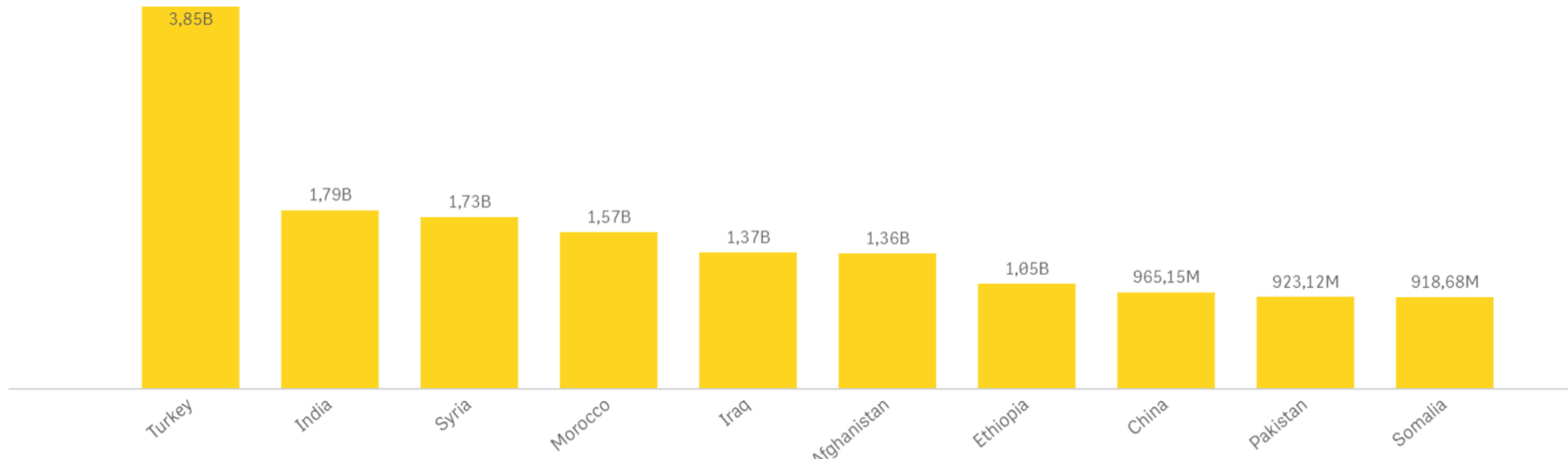
DG International Cooperation and Development cooperates with 150 partner countries in Africa, central and Latin America and the Asia-Pacific area and works through 140 EU delegations in partner countries and to international organisations.

Teritoriální zaměření RP

Které země z RP EU profitují nejvíce?

Gross ODA Disbursements (EUR) in 2017 (Source: OECD)

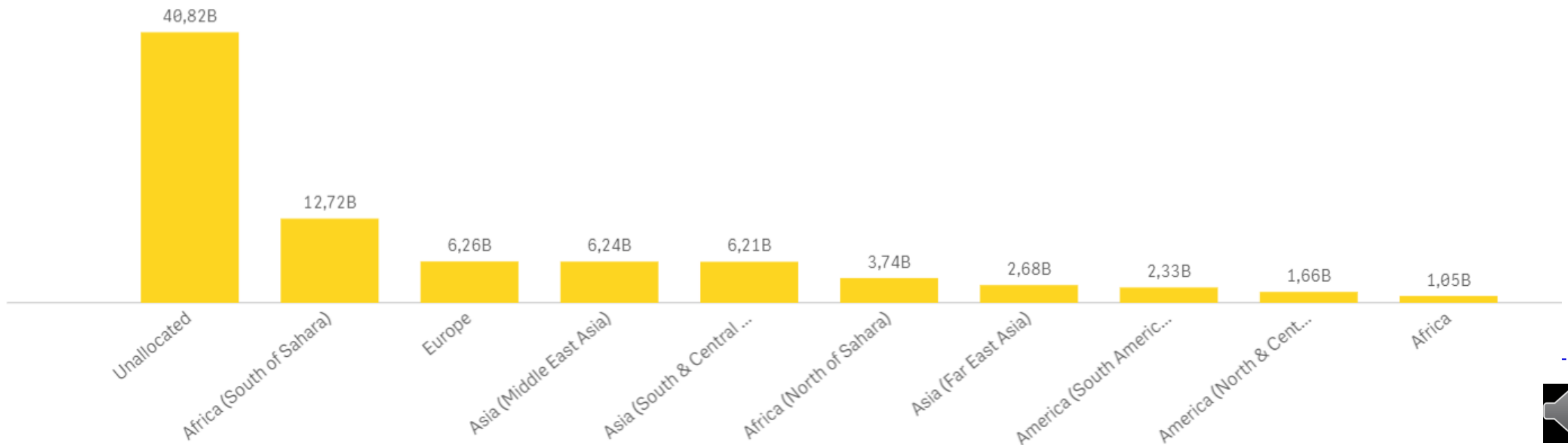

Teritoriální zaměření RP

Které regiony z RP EU profitují nejvíce?

Gross ODA Disbursements (EUR) in 2017 (Source: OECD)

Unallocated

Teritoriální zaměření RP

EU a Afrika

- Hlavní platforma spolupráce: **Dohoda z Cotonu + Strategie EU-Afrika (2007;** zahrnuje všechny státy afrického kontinentu)
- Junckerova komise: nové inovativní nástroje
 - **2015: Nouzový svěřenský fond pro stabilitu a řešení hlavních příčin nelegální migrace a vysídlených osob v Africe** (region Sahelu a oblast Čadského jezera, Africký roh a Severní Afriku; 147 programů)

Změny ve vztahu vůči Africe s novou komisí Ursuly von der Leyen?
Čínský versus evropský vliv v Africe.

Financování RP

- EU společně se svými členskými státy = největší světový donor rozvojové pomoci.
- 2014-2020: 82 mld eur (více než polovina celkové světové pomoci) X i tak se ale nedaří plnit společný cíl oficiální rozvojové pomoci (0,7% HND EU)
- Finanční prostředky na RP poskytovány skrze **Evropský rozvojový fond (EDF)** a **rozpočet EU** a

Financování RP

Evropský rozvojový fond

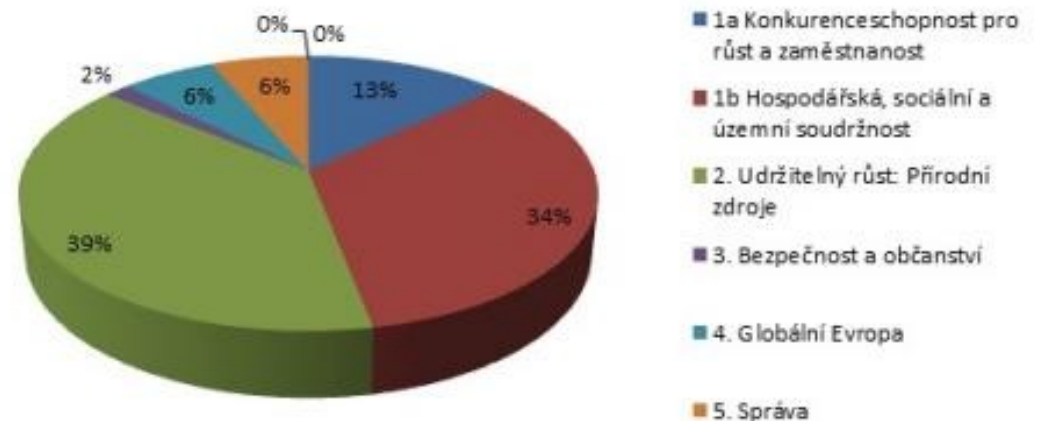
- Vytvořen Římskou smlouvou v roce 1957
- Hlavní nástroj EU pro poskytování rozvojové pomoci zemím Afriky, Karibiku a Pacifiku (**AKP**) a zámořským územím a teritoriím (**OCTs**).
- Kooperační aktivity v oblasti ekonomického, sociálního a lidského rozvoje + aktivity regionální kooperace a integrace.
- Pozor, **EDF není financován z rozpočtu EU** (přímé příspěvky členských států EU, které jsou řízeny vlastními finančními pravidly).
- Aktuálně se příspěvky řídí Dohodou z Cotonou z roku 2000
- **2014 – 2020: 11. EDF (30,5 miliard EUR)**
- Zodpovědnost: EK (a omezeně EIB)

Financování RP

Rozpočet EU

- RP pro země mimo region AKP; **součást vnější činnosti EU.**
- Organizace na základě **víceletého finančního rámce (MMF).**
- RP patří do 4. rozpočtové kategorie „**Globální Evropa**“.

Víceletý finanční rámec 2014-2020 podle kategorií výdajů

Financování RP

Nástroje vnější činnosti a návrhy změn

VNĚJŠÍ ČINNOST EU	
Nástroje 2014-2020	Nástroje 2021-2027 (návrh)
Nástroj rozvojové spolupráce	Vnější nástroj, zahrnující: <ul style="list-style-type: none">● prominentní sousedství● silné zaměření na migraci, včetně <u>20%</u> nealokovaného podílu nástroje● poskytování makro-finanční pomoci
Evropský nástroj sousedství	
Nástroj pro partnerství	
Nástroj pro demokracii a lidská práva	
Nástroj přispívající ke stabilitě a míru	
Nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti	
Evropský rozvojový fond, s výjimkou afrických mírových nástrojů	
Evropský fond pro udržitelný rozvoj	
Vnější úvěrový mandát	
Záruční fond pro vnější vztahy	
<u>Makrofinanční asistence</u>	
EDF: Investiční nástroj ACP	
EDF: Zámorská území a teritoria	
Spolupráce s Grónskem	
Humanitární pomoc	Humanitární pomoc
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	Společná zahraniční a bezpečnostní politika
Podpora turecko-kyperské komunity	Podpora turecko-kyperské komunity

Vyjednávání budoucích vztahů mezi EU a zeměmi AKP

- Konec platnosti dohody z Cotonou: **únor 2020** → nutnost vyjednat budoucí vztahy mezi EU a zeměmi AKP
- Květen 2018: země AKP přijaly svůj vyjednávací postoj na zasedání Rady ministrů AKP
- Červen 2018: Rada EU přijala v červnu 2018 **mandát k jednání**.
- **Cíl EU: vyjednat podstatně revidovanou dohodu** (společný základ kombinován se třemi regionálně uzpůsobenými partnerstvími pro Afriku, Karibik a Tichomoří → snaha o výrazně individuálnější přístup.
- Mezi prioritní oblasti by měly patřit:
 - demokracie a lidská práva
 - hospodářský růst a investice
 - změna klimatu
 - vymýcení chudoby
 - mír a bezpečnost
 - migrace a mobilita
- **Pomalý progres**
- Platnost dohody prodloužena do 12/2020.

Rozvojová pomoc EU: kontroverze?

Diskuze:

- Efektivita RP
- Problematika vázané pomoci
- Propojení rozvoje a migrace (v souvislosti s migrační krizí)

Děkuji Vám za pozornost!

brusenbauch.meislova@mail.muni.cz